

30.7.2014

TEATIS LIIKMETELE

Teema: Petitsioon nr 1274/2013, mille on esitanud Hispaania kodanik Luis Cayo Perez Bueno CERMI komitee nimel seoses puuetega reisijate diskrimineerimisega lennuettevõtjate poolt ja määrusega nr 1107/2006 (EÜ)

1. Petitsiooni kokkuvõte

Petitsiooni on esitanud ühendus CERMI (*Comité español de representantes de personas con discapacidad*).

Ühendus mõistab hukka puuetega reisijate diskrimineerimise lennuettevõtjate poolt, kes sageli ei luba selliseid reisijaid oma lennukite pardale. Seetõttu kutsub ta üles vaatama läbi määrust (EÜ) nr 1107/2006.

CERMI väitel sisaldab kõnealune määrus diskrimineerivaid punkte, eeskätt need, kus lennuettevõtjatel lubatakse keelduda puuetega inimesi pardale võtmast turvalisuse põhjustel; nõuda, et puuetega inimestel oleks saatja; seada lennujaamas abi taotlemisele ajaline piirang. CERMI väidab, et määruse 1107/2006 läbivaatamine peaks põhinema Ameerika Ühendriikide õigusaktidel, mis väidetavalt kaitsevad tõhusalt puuetega inimeste õigusi.

2. Vastuvõetavus

Tunnistatud vastuvõetavaks 3. aprillil 2014. Komisjonil paluti anda teavet (kodukorra artikli 216 lõige 6).

3. Komisjoni vastus, mis saadi 30. juulil 2014

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2006. aasta määruse (EÜ) nr 1107/2006 (puudega ja

liikumispuudega isikute õiguste kohta lennureisi puhul) konkreetne eesmärk on kaitsta neid reisijaid diskrimineerimise eest ja võimaldada neil lennukiga reisida samadel alustel teiste reisijatega. Vastavalt oma lubadusele 2011. aasta aprilli auruandes määruse (EÜ) nr 1107/2006 kohaldamise kohta (COM(2011)166) ning eesmärgiga antud määrust paremini kohaldada avaldas komisjon 2012. aasta juunis tõlgendussuunised, et hõlbustada määruse kohaldamist seoses lennuliiklusteenuse osutajate ning puudega reisijatega¹. Need suunised koostati koostöös osapooltega, kelle seas olid ka puudega isikute esindajad Euroopa puuetega isikute foorumist, kes kiitsid suunised täies ulatuses heaks. Liikmesriikide pädevad ametiasutused, kelle ülesanne on 2014. aasta mais komisjoni talituse poolt välja antud määruse (EÜ) nr 1107/2006 rakendamine, on komisjonile esitanud statistilised andmed, mille kohaselt on määruse rakendamisega seotud kaebuste arv väga väike.

Määruse artikli 3 kohaselt ei ole lubatud keelduda puudega või liikumispuudega isiku broneeringu vastuvõtmisest või pardale lubamisest. Määruse artiklis 4 sätestatakse sellele õigusele teatud tingimustel erandid, nimelt „*et täita rahvusvahelises, ühenduse või siseriiklikus õiguses sätestatud asjakohaseid ohutusnõudeid või asjaomasele lennuettevõtjale lennuettevõtja sertifikaadi väljastanud asutuse kehtestatud ohutusnõudeid*”. Järelikult kehtestatakse ohutusnõuded välisametiasutuste poolt (ja mitte lennuettevõtjate poolt) ning nende eesmärgiks on tagada kõigi lennureisijate ning pardapersonali turvalisus. Ohutuse pidamine esmatähtsaks peaks olema ka puudega reisija ja tema saatja huvides.

Ka USA lennuettevõtjatele kehtivad samasugused ohutusnõuded (vt USA transpordiministeerium, 14 CFR, osa 382, lennureisidel mittediskrimineerimine puude alusel, § 382.3 - kohaldamine, punkt d: "*Mitte mingid asjaolud ei anna lennuettevõtjale õigust jätta täitmata kehtivaid Föderaalsete Lennuameti ohutusnõudeid*" ning § 382.31 transpordist keeldumise kohta, punkt d: "*Lennuettevõtja personal [...] võib ohutusega seotud põhjustel keelduda transporditeenuse osutamisest igale reisijale...*").

Seoses saatvate isikutega täpsustatakse määruse (EÜ) nr 1107/2006 artikli 4 lõikes 2, et neid on vaja üksnes selleks, et täita kehtivaid ohutusnõudeid. Üldmainitud tõlgendussuunistes antakse küsimuse 5 all selle kohta ka lisaselgitusi, rõhutades, et saatja olemasolu on vaja üksnes selleks, et täita kohaldatavaid ohutusnõudeid. Lisaks annab komisjon tõlgendussuunistes soovitusi, et kui lennuettevõtja näeb ette, et puudega isik peab reisima koos saatjaga, peab ka saatjale tagama tasuta või madalama hinnaga pileti

Samasugused nõuded kehtestab eelnimetatud USA seaduse § 382.35 (saatjad), mis annab lennuettevõtjale õiguse nõuda, et puudega isik reisiks koos saatjaga, kui see on ohutuse tõttu vajalik.

Eelnev teavitamine abi vajamisest vastavalt määruse (EÜ) nr 1107/2006 artikli 7 lõikele 1 on teenuseahela oluline osa, mis võimaldab lennutranspordi teenusepakkujal teha vajalikud ettevalmistused ja pakkuda abi võimalikult heades tingimustes – see on abi vajava reisija huvides. Määrus näeb siiski ette ka asjakohase abi juhtudel, kui teadaannet ei ole vastavalt artikli 7 lõikele 3 eelnevalt esitatud, täpsustades, et lennujaama "*käitaja teeb kõik mõistlikud jõupingutused [...] abi osutamiseks*", et reisija saaks lennata. "Mõistlike jõupingutuste"

¹ SWD (2012) 171 final http://ec.europa.eu/transport/themes/passengers/air/doc/prm/2012-06-11-swd-2012-171_en.pdf

mõiste on lahti seletatud tõlgendussuuniste osas Q7, eelkõige mis puudutab vahendite kättesaadavust eelneva teadaande esitamiseks broneerimise käigus (veebileht, telefon), samuti asjaolu, et eelnev teavitamine peab olema alati võimalik ilma lisatasuta.

USA seaduse §382.33 sätestab ka eelneva teavitamise nõude mitmetel juhtudel, eeskätt juhul, kui on vaja transportida elektrilist ratastooli või muid ohtlikke tooteid (nt patareisid, hapnikku jne), kui on vaja kasutada ratastooli lennuki pardal või kui on tegemist puuetega reisijate rühmaga.

Järeldused

Komisjon ei näe praegu põhjust määruse (EÜ) nr 1107/2006 läbi vaatamiseks lühemas või keskpikas perspektiivis järgmistel põhjustel:

- Olemasolevate andmete kohaselt saavad liikmesriikide täitevasutused väga vähe kaebusi määruse (EÜ) nr 1107/2006 mittetoimimise kohta.
- Määrust ja selle 2012. aasta tõlgendussuuniseid ei peeta diskrimineerivaks, vaid vastupidi – Euroopa puudega isikute ühingute esindajad peavad seda edusammuks, mis parandab puudega isikute reisikogemust ning võimaldab neil kasutada lennutransporti võrdselt teiste reisijatega.
- USA seadused, millele petitsooni esitaja osutab kui parimatele tavadele, näevad ette samasuguseid nõudeid nagu ELis praegu kehtivad seadused.